

[Inger Harms]

mandsforeningerne har gjort det, og jeg behøver vel ikke at sige, at SF altid har gjort det. Når nu Husmandsforeningerne selv har været inde på ejerformen – nok forsigtigt i starten, men denne gang helt lysende klart, så alle ikke bare kunne høre det, men også se det på en stortavle ovre på Nyborg Strand til deres årsmøde – forstår jeg ikke, at De Radikale er så tilbageholdende med at foreslå, at man ser på det. Ude omkring er det fortrinsvis husmændene, der er lydhøre herfor.

Fra Tolvmandsforeningerne især hører man om tanker om at sætte dansk landbrug på aktier. Hvis nogen landmand skulle tro, at dette var en god idé, skal han vide, at han herigennem får en bestyrelse at stå til ansvar for, som han ikke har spor indflydelse på.

I SF tror vi ikke på fjerneje af et landbrug. Det vil betyde fremmedgørelse af den enkelte landmand og indskrænkning af landmandens dispositionsret. Sagt til hr. Bjørn Westh: En landmand skal selvfølgelig overholde almindelig dansk lovgivning, selv om han har en dispositionsret. Det siger jo sig selv.

Vi tror derimod på, at fælleseje via en jordbrugerfond eller en delfond er en bedre vej. Vi tror ikke, at det enkelte landbrug er særlig interessant som investeringsobjekt, så det kan danne baggrund for bykapitalens investeringslyst til lavere rente. Vi tror på, at en fondskonstruktion som foreslået i beslutningsforslag nr. B 109 af SF vil være et betydeligt mere interessant investeringsprojekt for pensionskasser og lignende.

Vi husker vel alle de spørgsmål, de demonstrerende landbrugselever stillede Landbrugsudvalgets medlemmer, da de kom i deputation. Hvad vil I med dansk landbrug? spurgte de. Indtil nu har de ikke fået noget svar på deres krav om en langsigtet landbrugspolitik, i hvert fald ikke fra borgerlig side. De blev så at sige taget med bukserne nede og har tilsyneladende ikke fået dem op endnu. Landbrugseleverne ramte plet, da de påpegede, at Venstre og den borgerlige regering ingen landbrugspolitik har. Det, jeg kunne tænke mig, landbrugseleverne havde i tankerne, var, at landmanden alt for længe har levet af spekulation og ikke af sin produktion.

I SF anerkender vi landbrugets store betydning, den kulturelle faktor, følgeindustrien og naturligvis bosætning på landet, bevarelse af

vores landsbymiljøer. Alt dette er vi i SF interesseret i at bevare, og derfor har vi fremsat vores eget forslag, som gør dette muligt. Den livsform, det er at være landmand, indebærer mange positive oplevelser i dagligdagen. Det at arbejde med naturen uden at forrykke dens balance er de fleste landmænds drøm. De sidste mange års økonomiske problemer har gjort dette til en næsten umulig arbejdsopgave og har presset landbruget til at indgå kompromiser, som en stor del af landbruget ikke er stolte af.

Den start, den nye landmand oplever, er helt urimelig, idet kapitalkravet er så stort, at meget få kan leve op til det. Alene det faktum, at et landbrug ved hvert generationsskifte drænes for kapital, burde faktisk være nok til at forstå, at den nuværende finansieringsmodel ikke varer længere. Den gældsakkumulation, der sker, når man finansierer med lån med den dobbelte levetid af investeringsgodet, skaber en helt uholdbar situation.

Alle disse tungtvejende grunde skulle kunne overbevise et stort flertal om, at der skal ske noget radikalt, hvis dansk landbrug skal bevare sin betydning. Det har SF indset, og derfor fremsætter vi vores forslag, som betyder, at der oprettes jordbrugerfonde amtsvis, og at de styres af landmændene selv, at jordbrugerfonden tilbyder at overtage landbrug fra eksisterende ejere, at der oprettes livsvarige forpagtningskontrakter med arveret, at der fastsættes en årlig forpagtningsafgift med udgangspunkt i købesum og reguleret ud fra årlige vurderinger, at staten alene eller i samarbejde med andre indskyder kapital i fonden, og at fonden udsteder indeksobligationer med 2½ pct.s rente og en indeksering, der svarer til inflationen plus 50 pct. af den gennemsnitlige værdistigning.

Vi er klar over, at en finansieringsreform som den foreslåede kan influere på værdistigningen på jord og fast ejendom i opadgående retning i en kortere periode. Hvis denne værdistigning bliver for voldsom, er det forslagsstillernes agt at indføre regler for beskatning af den. På længere sigt vil de traditionelle prisstigninger på landbrugsejendomme efterhånden dæmpes.

Vi er godt klar over i SF, at vores forslag om forpagtningskontrakter, selv om de er livsvarige og går videre til børn og børnebørn, kan få nogle til at stejle. Det er så anderledes end den traditionelle form for selveje, at mange lukker